

Høringssvar til:

Høring om ansøgning om forsøgsudsætning af genetisk modificeret kartoffel med forbedret modstandskraft mod kartoffelskimmel

Landsforeningen Praktisk Økologi indgiver hermed høringssvar.

Vi vil kraftigt anbefale Landbrugsstyrelsen ikke at give tilladelse til gennemførelse af dette forsøg. Vi finder forsøget både unødvendigt, i modstrid med økologimålsætningerne i såvel EU som Danmark og for risikabelt for fremtidens fødevareforsyning og det økologisk erhverv.

Fordi:

Vi har ikke brug for genmodificering af fødevarer for at modstå hverken klimakrise eller en eventuel befolkningskrise. Vi er af den overbevisning, at vi har et alternativt, når det gælder sortsudvikling som værn mod klimaforandringer eller sygdomme. Vi er stærkt hjulpet i udviklingen af kartoffelskimmelresistente sorter via genomisk selektion og genomisk marker assistet selection (MAS).

Fordi:

Åbne markforsøg er risikable: Der er risiko for spredning af gener fra CRISPR-kartofflen efter høst i marken (ikke alle kartofler kommer med op) eller senere under transport etc. At sprede GMO-materiale i landbruget er i modstrid med erhvervsinteresserne i det økologiske landbrug og hele den økologisk branche fra jord til bord og for Danmarks rolle og omdømme som foregangsland på det økologiske område i verden.

Af forsigtighedsmæssige grunde ønsker vi INGEN former for GMO inkl. CRISPR i vores fødevarer eller i naturen. De forsigtighedsforanstaltninger mod spredning, som forsøget beskriver med håndopgravning af knoldene betrykker på ingen måde "en praktisk økolog" som værn mod spredning af CRISPR-egenskaber. Dertil er vores livslange erfaring med kartoffeldyrkning for stor, det er meget svært at undgå at en eller flere små kartofler bliver overset ved opgravning.

Vi mener, at Landbrugsstyrelsen bør afvise forsøget med baggrund i forsigtighedsprincippet.

Vi henviser i øvrigt til møde mellem Landsforeningen Praktisk Økologi og Landbrugsstyrelsen d. 1. dec. 2021 samt mødet for interessenter (modstandere) af EU kommissionens nye GMO forordning med Landbrugsstyrelsen og Førevarestyrelsen d. 8. december 2023 hvor vi fremlagde vores modstand mod CRISPR og bekymring for den dansk støttede deregulering af lovgivningen i EU bl.a. vedr. forslaget om ikke at mærke CRISPR-fødevarer med GMO, hvorved forbrugerne holdes i uvidenhed og ikke frit kan vælge/fravælge den type produkter. Vi mener at det er dybt problematisk at man i denne proces ikke tager forsigtighedsprincippet alvorligt.

Landsforeningen
Praktisk Økologi

Til slut en bekymring:

Historisk ved vi, at et stort flertal af danskerne er modstandere af genmodificerede fødevarer. Det bekymrer os, at der ikke er en bred offentlig debat om vores fødevarer med CRISPR/GMO og vi mærker en stor frustration over dette i vores medlemskare.

Vi opfordrer således atter til at sige nej til ansøgningen om kartoffelforsøget og på den større klinge til at genoverveje Danmarks position i forhold til den forestående EU deregulering af NGT1 GMO.

Venlig hilsen

Landsforeningen Praktisk Økologi

Underskrift

Astrid Sandmark
Forkvinde